

## SYLABUS

Rok akademicki 2021/2022

### 1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	„Polskie drogi”, czyli jak Polacy podbijali świat. Rzecz o emigracji Polaków
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	-
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	
Kierunek studiów	-
Poziom studiów	-
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	-
Rodzaj przedmiotu	Fakultatywny
Język wykładowy	Polski
Koordinator	Dr hab. Andrzej Bonusiak, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej	Dr hab. Andrzej Bonusiak, prof. UR

\* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

#### 1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
I – III - V	18	-	-	-	-	-	-	-	2

#### 1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej  
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

#### 1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): ZALICZENIE

### 2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawowa wiedza z zakresu historii państwa i narodu polskiego

### 3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

#### 3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z definicjami z zakresu badań polonijno-znawczych
C2	Przekazanie studentom wiedzy na temat podobieństw i różnic w położeniu wychodźstwa polskiego w różnych okresach historycznych
C3	Budowanie uczuć patriotycznych poprzez analizę roli emigracji polskiej w dziejach państwa i narodu polskiego

### 3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych <sup>1</sup>
EK_01	Student zna naukowy dorobek teoretyczny dotyczący problematyki badań polonijnych	-
EK_02	Student potrafi dostrzegać i interpretować różnice w postrzeganiu zjawiska migracji z punktu widzenia poszczególnych dziedzin nauk badających te zagadnienia	-
EK_03	Student dostrzega rolę działań podejmowanych na emigracji na rzecz wzmocnienia państwa i narodu polskiego	-

### 3.3 Treści programowe

#### A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Historia polskiego osadnictwa na świecie. Definicje i pojęcia – migrant, emigrant, polonia, Polacy za granicą, diaspora polska, osadnicy dobrowolni i przymusowi. Emigracja dobrowolna i przymusowa. Procesy migracyjne - ich potencjał liczebny, kierunki i specyfika. Ekspansja polska na wschodzie; dobrowolne procesy osadnicze, zagospodarowywania Kresów Wschodnich; polonizacja ludności państwa polsko-litewskiego; rola kościoła rzymskokatolickiego i grekokatolickiego; przymusowe osadnictwo polskie – zesłania, deportacje, wysiedlenia, przesiedlenia. Rola Polaków i osób polskiego pochodzenia w procesie zagospodarowywania i rozwoju Rosji i terenów Azji północno – wschodniej; ekspansja polska na zachodzie – emigracja polityczna i „za chlebem”; rola środowisk polskich na zachodzie w różnych epokach historycznych; współczesne położenie Polaków na świecie.

#### B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych - BRAK

### 3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną

## 4. METODY I KRYTERIA OCENY

### 4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	OBSERWACJA, PROWOKOWANIE WYPOWIEDZI I DYSKUSJI STUDENTÓW	WYKŁAD
EK_02	OBSERWACJA, PROWOKOWANIE WYPOWIEDZI I DYSKUSJI STUDENTÓW	WYKŁAD

<sup>1</sup> W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

EK_03	OBSERWACJA, PROWOKOWANIE WYPOWIEDZI I DYSKUSJI STUDENTÓW	WYKŁAD
-------	--	--------

#### 4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Obecność na przynajmniej 75% godzin wykładu. W przypadku przekroczenia tej liczby – przygotowanie i pozytywne zaliczenie pracy pisemnej na temat ustalony ze studentem.

#### 5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	18
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	-
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	12
SUMA GODZIN	30
<b>SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS</b>	

\* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

#### 6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Brak
zasady i formy odbywania praktyk	Brak

#### 7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

POLSKA DIASPORA, POD RED. ADAMA WALASZKA, KRAKÓW 2001

A. BONUSIAK, E. CZOP, K. STUKUS, MIGRACJE POLSKIE HISTORIA I WSPÓŁCZESNOŚĆ, RZESZÓW 2010

R. HABIELSKI, EMIGRACJA, WARSZAWA 1995

DRUGA WIELKA EMIGRACJA, T. I – III, WARSZAWA 1999

EMIGRACJA Z ZIEM POLSKICH W CZASACH NOWOŻYTNYCH I NAJNOWSZYCH [XVIII-XX W.] POD RED. A. PLICHA, WARSZAWA 1984

POLONIA I POLACY ZA GRANICĄ. KULTUROWE I EDUKACYJNE OBSZARY BADAŃ I DOŚWIADCZEŃ, RED. NAUKOWA, a. BOROŃ, j. GULCZYŃSKA, M. BARAŃSKA, M. BRENK, A. MAŃKOWSKA, K. NOWAK-KLUCZYŃSKI, POZNAŃ 2020

PONADTO PUBLIKACJE Z ZAKRESU POLONII W POSZCZEGÓLNYCH KRAJACH, PRZYKŁADOWO DLA USA:

B. GRZELOŃSKI, POLACY W STANACH ZJEDNOCZONYCH AMERYKI 1775-1865, WARSZAWA 1976

G. BABIŃSKI, POLONIA W USA NA TLE PRZEMIAN AMERYKAŃSKIEJ ETNICZNOŚCI,  
KRAKÓW 2009  
D. PIĄTKOWSKA, POLSKIE KOŚCIOŁY W NOWYM JORKU, NOWY JORK – OPOLE 2002  
W. ZACHRIASIEWICZ, ETOS NIEPODLEGŁOŚCIOWY POLONII AMERYKAŃSKIEJ,  
WARSZAWA 2005

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej